

Forslag

til

Lov om ændring af borgerlig straffelov.

(Forbud mod registrering af politisk tilhørsforhold i efterretningsøjemed).

Fremsat den 14. oktober 1969 af *Kjær Rasmussen* og *Sigsgaard*.

§ 1.

I borgerlig straffelov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. august 1967 som ændret ved lov nr. 224 af 4. juni 1969 og lov nr. 276 af 18. juni 1969, indsættes efter § 108:

„§ 108 a. Den, som indsamler, opbevarer eller videregiver fortegnelse over personer tilhørende lovlige politiske sammenlutninger med henblik på at benytte fortegnelsens oplysninger i efterretningsøjemed, straffes med hæfte eller fængsel i indtil 2 år.

Stk. 2. Den, som videregiver oplysning eller fortegnelse af den i stk. 1 nævnte art

til fremmede magter eller organisationer, straffes med fængsel i indtil 4 år. Under skærpende omstændigheder — herunder at en oplysning meddeles under krig eller besættelse eller under sådanne omstændigheder, at oplysningens videregivelse kan påregnes at kunne medføre skade på liv eller legeme for den, hvem oplysningen angår — kan straffen stige indtil fængsel i 6 år.“

§ 2.

Loven træder i kraft den

Bemærkninger til lovforslaget.

Forslaget er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1968-69 fremsat forslag (folketingets forhandlinger sp. 2670, tillæg A. sp. 3271). Forslaget kom til 1. behandling den 14. februar 1969 (folketingets forhandlinger sp. 4048) og blev derefter henvist til et udvalg, der ikke afgav betænkning eller beretning.

Efter at regeringen den 30. september 1968 havde besluttet, at efterretningstjenestens registrering ikke måtte finde sted alene på grundlag af lovlig politisk virksomhed, har der i folketinget været rejst spørgsmål om borgernes garantier for denne beslutnings efterlevelse. Justitsministeren erklærede i folketinget den 27. november 1968, at en fortsat registrering vil være en overtrædelse af tjenestepligter, og at et sådant forhold altid vil kunne medføre ansvar. (Folketingstidende 1968-69, forhandlingerne sp. 1943). Den samme forklaring blev gentaget under 1. behandling af dette lovforslag i forrige samling (folketingets forhandlinger sp. 4048).

Forslagsstillerne finder det imidlertid fortsat utilfredsstillende, at regeringsbeslutningen ikke følges op med præcise lovbestemmelser, der utvetydigt forbyder registrering af medborgere i politiets kartoteker på grundlag af de pågældende medborgeres politiske virksomhed.

Under 1. behandlingen sidste år udtalte justitsministeren, at regeringens beslutning af 30. september 1968 havde fundet udtryk i en instruks til chefen for politiets efterretningstjeneste, og at chefen havde meddelt dette til alle sine underordnede. En overtrædelse ville derfor kunne straffes efter straffelovens § 156. Regeringsbeslutningen og den dermed forbundne instruks vil dog kunne ændres, uden at folketinget får mulighed for at behandle sagen, og uden at offentligheden informeres. Beskyttelsen består kun, så længe regeringen ønsker det.

De historiske erfaringer, vi sidder inde med, i særdeleshed interneringen af de danske kommunister i 1941, viser med al ønskelig tydelighed, at man — ganske uanset debatten om den historiske sandhed om ansvaret for interneringen — har savnet et strafferetligt værn. Begrebet „tjenestepligt“, som nu ses anført som basis for ansvar i anledning af ulovlig registrering, har vist sig alt for ubestemt og uskarpt til, at der — i 1941 som nu — kan placeres et ansvar for de katastrofale følger, der dengang var og i dag kan være forbundet med politiets kartoteksvirksomhed.